

Beleidsplan
Stichting Nationale Reclasseringsactie
2025-2029

Versie 2
28 februari 2025
Maaïke de Boois

Inhoud

Organisatie	3
Geschiedenis	3
Missie.....	3
Visie	4
Activiteiten	4
Leerstoel	4
Data-ontsluiting	4
Subsidieverstrekking	5
Financieel	5
Fondsenwerving.....	5
Verantwoording	5
ANBI en CBF	6
Bijlage 1 Data programma 2025-2029	7

Organisatie

De stichting Nationale Reclaseringsactie (NRA) werft fondsen ten behoeve van het mogelijk maken van reclaseringsactiviteiten die niet door de subsidiegever van de reclaseringsinstelling, het ministerie van Justitie en Veiligheid, worden ondersteund. Deze activiteiten zijn innovatief, vallen buiten de normale subsidiestromen en duren in beginsel maximaal twee à drie jaar.

Onlangs heeft de stichting een nieuw bestuur gekregen. Volgens de statuten wordt het bestuur benoemd door de reclaseringsinstellingen (RN, LdH, Verslavingszorg). Bij de benoeming van de heren Oostra (namens LdH reclaseringsinstelling) en Rutten (uit de kring van de verslavingszorg) bleek dat bij hun achterban de NRA niet of nauwelijks bekend was.

In de komende periode zal overleg gevoerd worden met de directeuren van de reclaseringsorganisaties en stakeholders van de reclaseringsinstelling over de mogelijkheden om sponsor te zijn aan de activiteiten van de NRA en daaraan financieel bij te dragen.

Geschiedenis

Het reclaseringswerk wordt in Nederland traditioneel uitgevoerd door verschillende organisaties. Nadat in de loop van de vorige eeuw de verzuijing uit deze organisatiestructuur was verdwenen, bleven er drie organisaties over. Die organisaties hebben een samenwerkingsverband gekend in de vorm van de Vereniging voor Reclaseringsinstellingen, de VVRI. Dit samenwerkingsverband betrof niet de uitvoering van het reclaseringswerk. Die vereniging organiseerde onder meer de nationale reclaseringscollecte. Historisch kwamen veel van de gelden tevens uit legaten.

Met de ingezamelde gelden werden initiatieven ontplooid ten behoeve van de reclaseringsinstelling als geheel. In het bijzonder was er daarbij aandacht voor voorlichting over de reclaseringsinstelling.

De NRA, die sinds 1989 bestaat, is te beschouwen als een opvolger van de VVRI. De NRA werft fondsen ten behoeve van het mogelijk maken, zoals hiervoor reeds aangegeven, van bij voorkeur innovatieve reclaseringsactiviteiten die niet door de subsidiegever voor de reclaseringsinstelling, het ministerie van Justitie en Veiligheid, worden ondersteund.

Missie

In het eerste lid van artikel 2 van de statuten van de NRA wordt als doelstelling geformuleerd:

“De stichting heeft ten doel gelden bijeen te brengen ten behoeve van het reclaseringswerk en voorts het verrichten van werkzaamheden in het belang van het reclaseringswerk en al hetgeen dat hiermee verband houdt, alles in de ruimste zin genomen.”

De stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door, aldus het tweede lid van bedoelde bepaling:

- a. het (doen) organiseren van nationale of regionale fondsenwervingsacties;
- b. het (doen) verstrekken van inlichtingen en voorlichting met betrekking tot het reclaseringswerk;
- c. het bevorderen en doen verrichten van wetenschappelijk onderzoek betreffende de reclaseringsinstelling;
- d. het (doen) bevorderen van de deskundigheid van degenen die met reclaseringswerk zijn belast;
- e. alle andere wettige middelen die daaraan kunnen bijdragen.

De middelen van de stichting, zo bepaalt artikel 3 van de statuten, worden gevormd door inkomsten uit inzamelingsacties, erfstellingen, legaten en schenkingen en andere inkomsten.

De missie voor de komende jaren is het realiseren van de doelstellingen van de stichting door middel van:

- a. een bijdrage leveren aan het financieren van de bijzondere leerstoel reclassering aan de Vrije Universiteit te Amsterdam;
- b. het financieren van aanvragen voor activiteiten die innoverend zijn en bijdragen aan capaciteitsopbouw van reclassering in brede zin.

Voor zover het mogelijk is, wil de NRA grotere fondsen werven om ook grotere projecten meer structureel te financieren binnen de drie genoemde gebieden. Er dient nader onderzoek te worden verricht om de mogelijkheden om omvangrijke subsidies te ontvangen te onderzoeken. In overleg met de besturen van de drie reclasseringsorganisaties moeten plannen worden ontwikkeld om subsidiegevers te vinden.

Visie

Nederland is al decennia een gidsland voor reclasseren. Dat brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om het reclasseren kwalitatief van hoogwaardig niveau te houden, nieuwe wetenschappelijke inzichten te incorporeren in het dagelijks werk en andere landen bij te staan in de ontwikkeling van reclasseren. De NRA ziet het als zijn taak om deze positie te behouden en de kwaliteit van de professie duurzaam te ondersteunen. Een geïkt middel hiervoor is kennisopbouw. Met de instelling van de leerstoel heeft de NRA beoogd de wetenschappelijke basis van het reclasseringswerk beter zichtbaar te maken. Het heeft er inderdaad toe geleid dat het reclasseringswerk minder wordt gezien als maatschappelijk werk, maar als specifieke, zeer doelgerichte beroepsuitoefening met eigen beroepsmethodieken. Daarmee heeft het een groter onderscheidend vermogen en een veel grotere effectiviteit gekregen. Voor de komende periode ziet de NRA de budgettaire mogelijkheden het best besteed aan verdere stimulering van kennis en de ontsluiting van kennis over reclassering voor een grote doelgroep.

Activiteiten

De middelen van de NRA zijn beperkt. Om ervoor te zorgen dat de reclassering zich in Nederland blijft ontwikkelen, is structurele bevordering van wetenschappelijk onderzoek en zichtbare, praktische activiteiten noodzakelijk. De NRA zal daarom het bestaande beleid voortzetten in het bijzonder waar het gaat over punt c van artikel 2 van de statuten, *het bevorderen en doen verrichten van wetenschappelijk onderzoek betreffende de reclassering*, door het continueren van de bijzondere leerstoel voor de reclassering maar ook door een programma te ontwikkelen gericht op de ontsluiting van data voor professionele en politieke inzichten, beleidskeuzes en verder onderzoek in het bijzonder op het terrein van de reclassering.

Leerstoel

De leerstoel leidt er, in combinatie met de aan enkele hogescholen bestaande lectoraten, toe dat het reclasseringswerk in Nederland een wetenschappelijk fundament behoudt. Met het mede financieren van de bijzondere leerstoel zijn er nieuwe onderzoeksprojecten van de grond zijn gekomen, waarbij resultaten van reclasseringswerk onderzocht zijn. Indirect vergroot dit de veiligheid van de Nederlandse samenleving vergroot. Met wetenschappelijk bewezen methodieken is er meer kans dat het zich opnieuw klasseren voor de maatschappij (reclasseren) succes heeft.

Data-ontsluiting

Naast de leerstoel wil de NRA een impuls geven aan reclassering in nationaal en internationaal verband. Daarom zal de NRA de komende jaren een programma ontwikkelen voor de ontsluiting van data. Bestaande data moet goed ontsloten zijn en snel toegankelijk zijn voor beleidsvorming en debat. Hiertoe wil de NRA een programma laten ontwikkelen, gekoppeld aan en uitgevoerd door een al bestaand

kenniscentrum of faculteit of wetenschappelijke werkplaats. Voor het programma is het van belang een zichtbaar, leidend persoon aan te stellen, dan wel de taak van de bijzonder hoogleraar uit te breiden voor dit programma. In het programma wordt ook gekeken of internationale opstelling van data mogelijk is om zo de ontwikkeling van het vakgebied in internationaal verband te stimuleren. Zie: bijlage 1.

Subsidieverstrekking

Tot op heden kende de NRA subsidie toe op basis van ingediende projectvoorstellen. De NRA maakte telkens een inhoudelijke en financiële afweging welke projecten wel en niet gefinancierd werden. Van belang daarbij was dat het project moet kunnen laten zien wat daadwerkelijk als resultaat wordt beoogd en vervolgens bereikt en hoe ze haar behaalde resultaten terug zal koppelen. Deze route blijft in beperkte mate openstaan. Echter, de NRA kiest er in 2025-2029 voor om een stap naar voren te zetten en zich te verbinden aan een meerjarig programma. De reden hiervoor is dat de NRA zo meer regie neemt in het realiseren van de eigen doelstellingen en minder gestuurd wordt door de aanvragen die binnenkomen. Tevens is dit een goede manier om het bestaande budget om te zetten in blijvende waarde. Het nadeel is dat de scope van de NRA hierdoor mogelijk versmalt. Gezien de financiële situatie van de NRA lijkt de keuze voor twee activiteiten het voortbestaan van de NRA meer te verzekeren dan bijdragen aan een versnipperd pallet van kleine activiteiten. De structurele bijdrage aan de leerstoel blijft dan ook intact.

Financieel

In de laatste 15 jaar is een aanzienlijk bedrag besteed aan de kosten van de bijzonder hoogleraar reclassering aan de VU (€ 50.000 per jaar). Dit bedrag is inmiddels € 5000 per jaar. Verder werden nog kleinere bedragen toegekend voor onder meer de jaarlijkse toekenning voor een kerstpakket voor de Nederlandse gedetineerden in het buitenland en voor ondersteuning van een project om in beeld te brengen “what works in capacity building in probation”. Daarnaast zijn er jaarlijks vaste beheerskosten (onder meer boekhouding, accountantscontrole).

Inmiddels zijn de gelden teruggelopen tot krap € 190.000. De verwachtingen dat het bestuur in de komende jaren substantieel geld kan generen vanuit de maatschappij zijn thans gematigd, mede doordat de bezuinigingen die het huidige kabinet doorvoert, ertoe leidt dat tal van organisaties een beroep zullen doen op giften of anderszins financiële ondersteuning vanuit de maatschappij. Wat dat betreft zal de reclasseringsactie moeten concurreren met bv onderzoek om gezondheidsbedreigingen tegen te gaan of acties om preventie van of hulp aan kinderen in de knel te ondersteunen. De vraag doet zich dan ook voor of financiële ondersteuning vanuit de 3RO aangewezen is of dat de activiteiten die de NRA tot nu toe heeft ondersteund door de reclasseringsinstellingen zelf kunnen worden gefinancierd. Het bestuur heeft bij zijn positiebepaling de opvattingen en behoeften van de 3RO meegenomen.

Fondsenwerving

Gedurende een groot aantal jaren heeft de NRA, voortbouwend op de traditie van de VVRI, zich beziggehouden met heel concrete fondsenwerving. Vanwege sterk teruglopende inkomsten via deze route, is besloten een einde te maken aan deze wijze van fondsenwerving en verder te gaan als een vermogensfonds.

Verantwoording

Jaarlijks maakt de NRA een jaarverslag op en laat dit controleren door de accountant. Basis voor dat jaarverslag zijn de verslagen van de verstrekte subsidies. Bij subsidieverlening wordt ervan uitgegaan dat

concreet en gedetailleerd verslag wordt gedaan over de besteding van en de behaalde resultaten met de gelden. Bij het verlenen van subsidie wordt een voorkeur uitgesproken voor innovatieve projecten waarbij het de bedoeling is dat de NRA het starten van een project faciliteert opdat een project na enige tijd op eigen benen kan staan.

ANBI en CBF

De NRA heeft een ANBI-erkenning gekregen en voldoet aan de nieuwste eisen zoals die door de Belastingdienst worden gesteld. De NRA bezit eveneens het CBF-keurmerk zodat zij in aanmerking kan komen voor de werving van middelen waaruit bovengenoemde reclasseringswerkzaamheden kunnen worden gefinancierd.

Bijlage 1 Data programma 2025-2029

Doelstelling

Integratie van criminologie, reclassering en forensische data en wetenschappelijke kennis richting criminaliteitsprofielen van delicten en daders, met als doel, ondersteuning van politiek debat en beleid gericht op veiligheid voor burger en samenleving in het bijzonder op het terrein van de reclassering.

Onderbouwing

Over delicten, daders, criminele loopbanen, straf, begeleiding en behandeling van delictplegers worden veel data verzameld. Veel van die kennis is versnipperd, ontwikkelt zich snel, maar raakt ook weer vlug op de achtergrond. In het publieke en politieke debat, en daarmee ook in de beeldvorming en de beleidsvorming en uitvoering debat, wordt die kennis dan ook maar ten dele ingezet. De NRA wil bijdragen aan een systematische exploratie, integratie en analyse van die data en kennis, ter ondersteuning van alle gremia die zich bezighouden met communicatie, debat, beleidsvorming, uitvoering en evaluatie van de aanpak van criminaliteit en bevorderen van veiligheid door het voorkomen en bestrijden van criminaliteit. Bij een aanpak als deze behoort een brede blik, echter de relatie met het reclasseringswerk zal primaire aandacht krijgen.

Programma

Om de data te ontsluiten en snel toegankelijk maken voor beleidsvorming en debat, wil de NRA een programma laten ontwikkelen, gekoppeld aan en uitgevoerd door een al bestaand kenniscentrum of faculteit of wetenschappelijke werkplaats. Voor het programma is het van belang een zichtbaar, leidend persoon aan te stellen, dan wel de taak van de bijzonder hoogleraar uit te breiden voor dit programma.

In het programma wordt ook gekeken of internationale opstelling van data mogelijk is om zo de ontwikkeling van het vakgebied in internationaal verband te stimuleren.

Het programma uit drie aspecten. Om te beginnen om het uitvoeren van literatuurstudie en dataonderzoek naar beschikbare gegevens. Vervolgens om integratie en analyse van de bestaande informatie en het identificeren van kennislacunes. Hieruit kunnen dan onderzoeksvragen/opdrachten of projecten worden voorgesteld of ontwikkeld.

Thema's

De thema's liggen op het gebied van: beschrijving van de huidige situatie om voorspellingen naar de toekomst mee te kunnen doen over delicten en criminaliteit en profilering van delicten, en van daders en van de samenhangen tussen beiden, alsmede van de strafrechtelijke en maatschappelijke reactie op delicten en daders. Enkele suggesties voor vraagstukken zijn:

- Welke delict typen onderscheiden we en hoe ontwikkelen zich die
- Wat zijn oplossingspercentages en hoe ontwikkelen zich die
- Welke daderprofielen zien we en hoe hangen die samen met delicten en vooral met oplossingspercentages
- Hoe ontwikkelen criminele carrières, in samenhang met profielen en delicten
- Wat zijn recidivepercentages in combinatie met profielen en strafmaat
- Wat is de inzet en invloed van reclassering, behandeling en forensische interventies op deze profielen en stadia
- Wat zijn mogelijke preventiestrategieën en facetbeleid, gericht op criminaliteitsbestrijding

- Wat kunnen we op den duur met big data en algoritme-ontwikkeling
- Wat kan inzet en rol ervaringsdeskundigen hierin betekenen, bijvoorbeeld bij re-integratie trajecten richting zelfstandig economisch bestaan na de criminele fase.
- Hoe kunnen we zorgen voor een prominere plek van deze kennis in het publieke en politieke debat

Werkwijze

De werkwijze die we voor ons zien is een langjarig project, gebaseerd op desktopresearch, begeleid door een groot en representatief panel die reflecteert en adviseert met bijvoorbeeld met werkwijzen als paneldiscussies, schriftelijke review en toepassing van Delphi-methoden en socratische kennisbijeenkomsten.

Looptijd

Januari 2026-Januari 2029 – de NRA zal drie jaar sponsor van dit programma zijn. Daarna kan er gekozen worden tot integratie in de onderzoeksschool.